

**A PEU
DE CARRER**CATALINA
Gayà

FRANCESC CASALS

►► Una dona llegeix un llibre tradicional en un vagó dels Ferrocarrils.

Descodificant jeroglífics

Dijous passat aquesta cronista es va enfilear en un dels 10 trens que funcionen com a biblioteques de primers capítols als Ferrocarrils de la Generalitat. A través de cartells de manera de prestatgeria mostren portades de llibres, el viatger pot descarregar les primeres pàgines de 40 obres, i la descàrrega es fa a través d'un codi QR. La cronista es va decidir pels *Contes selectes*, de **Mark Twain**, per això de la brevetat del viatge. Encara que el vagó era intergeneracional, cap viatger va fer l'exercici de treure el mòbil. Una lectora de llibre digital vivia hipnotitzada en el seu *gadget*. ¿Se'l va baixar? «No», va respondre. Recomanava el llibre digital per «qüestions de pes». «No sé què és això del QR», va respondre. «Només és publicitat», va dir una altra viatgera.

Aquesta cronista té 43 alumnes a la Universitat Autònoma de Barcelona i molt pocs s'autodefineixen com a lectors de paper. Van néixer amb dits digitals i ulls multimèdia. Potser amb el QR arribin a **Mark Twain** com, a través de **Mark Twain**, aquesta cronista arribava al QR literari i no només al periodístic.

El QR, en anglès *Quick Response Barcode*, va aparèixer el 1994 al Japó i

servia per identificar les peces de cotxe en fase de producció de la marca Toyota. Es va alliberar a l'espai multimèdia el 2004, però no va ser fins al 2010 quan es va fer present a les capitals europees com a llenguatge hipertextual.

Qui va fer que el barceloní sense aspiracions multimèdia es convertís en lector de QR a Barcelona va ser, com no podia ser d'una altra manera, el Barça. Ara miris cap a on miris apareixen aquests jeroglífics enig-

**Gràcies al codi QR,
als ferrocarrils hi
cabem biblioteques
de primers capítols**

màtics que conviden qui té una tauleta o un *smartphone* a llegir el seu contingut 2.0. És curiosa l'actitud del lector davant d'aquest codi: hi ha qui l'ignora, hi ha qui el desdenya i hi ha qui l'adopta –de manera pasatgera com manen els temps digitals– perquè les coses noves, i a més xifrades, sempre criden l'atenció. Davant d'un quadret, un lector curiós es pregunta: ¿Deu ser informació, publicitat, art? Sense telèfon intel-

ligent, és impossible obtenir-ne cap resposta: exclusions de l'esquerra digital. Aquest mateix dijous, aquesta cronista acabava de trobar, i sense saber-ho, un nou joc: descodificar missatges secrets de la ciutat. El primer jeroglífic, el va trobar al Centre d'Art Santa Mònica. Un gran cub al davant del museu, amb un QR, anunciava l'exposició del moment.

Navegant mentre caminava, va trobar en una paret blanca barcelonina que un anònim havia pintat un grafit amb un missatge amb codi QR. El missatge descodificat significava: «No entenc res». La cronista el va descodificar al centre, però el jeroglífic està en algun lloc no identificat de la ciutat. Si algun lector el troba, per favor, que m'envii un mail.

¿On trobar més QR? A la plaça dels Àngels, per això del *moderneig* concentrat. Un *skater* australià lluita a la seva samarreta un QR estampat. Després de capturar-lo, el missatge només era publicitari. Al carrer d'Elisabets, aquesta cronista es va trobar amb un exalumne. Carregava un carret amb cartells en què l'assemblea d'estudiants de la UAB continua lluitant per una universitat lliure i de pensament crític. La cronista va agafar un cartell i els seus ulls se'n van anar cap al quadret en blanc i negre que hi havia en una cantonada. Aquest era un QR reivindicatiu. L'últim, a la bústia: un catàleg d'un súper amb un QR a la portada. De nou, consum. Seria més divertit trobar samarretes que parlin, que es declarin o que opinin. ≡

apiedecalle@elperiodico.com